

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za multilateralne poslove

Adresa: Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 416 330
fax: +382 20 225 702
www.mvp.gov.me

Br:

15. novembar 2024.

IZVJEŠTAJ

o učešću potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova Crne Gore mr Ervina Ibrahimovića na IX Regionalnom forumu Unije za Mediteran (UzM) u Barseloni, Kraljevina Španija, 28. oktobra 2024. godine

*Na poziv kopredsjedavajućih Unijom za Mediteran, potpredsjednika Evropske komisije i visokog predstavnika Evropske unije za spoljnu politiku i bezbjednost Žozepe Borelja, ministra vanjskih poslova i iseljenika Hašemitske Kraljevine Jordan Ajmana Safadija i domaćina ministra za vanjske poslove, EU i saradnju Kraljevine Španije Hose Manuela Albarea, potpredsjednik Vlade za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova Crne Gore mr Ervin Ibrahimović učestvovao je na IX Regionalnom forumu Unije za Mediteran (UzM) u Barseloni, 28. oktobra 2024. godine. U crnogorskoj delegaciji bile su otpravnica poslova u Ambasadi Crne Gore u Kraljevini Španiji, a.i. **Milica Đuričković** i druga sekretarka u Direkciji za regionalne i druge međunarodne organizacije **Nikolina Karaničić**.*

Forum je okupio ministre vanjskih poslova iz evro-mediteranskog regiona s ciljem razmjene mišljenja o aktuelnoj geopolitičkoj situaciji, uz fokus na izraelsko-palestinski sukob i kontinuirani rat u Gazi, zatim tešku humanitarnu situaciju u regionu, te eskalaciju sukoba na Zapadnoj obali i ratna zbivanja u Libanu. Na Forumu je izostalo prisustvo predstavnika Izraela, dok je sastanku prisustvovala ministarka vanjskih poslova Palestine Varsen Aghabekian Shahi, koja je apelovala na evropske i druge partnere da osude kontinuirana kršenja prava Palestinaca i podrže pravo Palestine na suverenitet i samoopredjeljenje. Naglasila je da palestinski narod ima pravo da upravlja sopstvenim resursima, što im je decenijama uskraćeno zbog okupacije teritorije, i pozvala na priznavanje države kao ključnog koraka ka pravdi i osiguranju rješenja o dvije države. Naglasila je ulogu UzM u promovisanju mira i stabilnosti, ističući potrebu za jednakim uvažavanjem palestinskog glasa u ovom forumu.

Učesnici Foruma su osudili kontinuirane napade na Sjevernu Gazu, izražavajući duboku zabrinutost zbog razaranja infrastrukture i teških uslova u kojima živi palestinsko stanovništvo. Istaknuta je hitna potreba za primirjem i kontinuiranim dostavljanjem adekvatne humanitarne pomoći svim djelovima Gaze, u skladu sa Rezolucijom Savjeta

bezbjednosti UN-a 2735. Uz zahtjev za oslobađanje svih talaca i zarobljenika, što je prepoznato kao ključni uslov za stabilizaciju prilika u regionu, učesnici su apelovali na sve strane da se pridržavaju svojih obaveza u skladu sa odredbama međunarodnog prava.

Posebna zabrinutost izražena je zbog pogoršanja bezbjednosne situacije na Zapadnoj obali, koja uzrokuje sve veći broj civilnih žrtava. Učesnici su jasno istakli svoje protivljenje bilo kakvom iseljavanju ili prisilnom premještanju Palestinaca iz Gaze i sa Zapadne obale. Ukazano je i na dodatne izazove povodom interno raseljenih Palestinaca unutar Gaze, što zahtijeva pažnju i hitnu pomoć međunarodnih organizacija.

U skladu sa međunarodnim pravom, uključujući Četvrtu ženevsku konvenciju iz 1949. godine, naglašena je obaveza zaštite civila, bolnica, škola, medicinskih ustanova i humanitarnih organizacija. Ponavljajući zabranu napada na civile shodno odredbama međunarodnog prava, učesnici su pozvali sve strane na striktno poštovanje svojih obaveza u cilju zaštite civila.

Ponovljena je nezamenljiva uloga Agencije Ujedinjenih nacija za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku (UNRWA) i potvrđena potreba da se ona politički i finansijski podrži kako bi se omogućilo da ispuni svoj mandat. Učesnici su iskazali ozbiljnu zabrinutost zbog zakona o UNRWA u izraelskom Parlamentu, upozorivši da bi mogli imati katastrofalne posljedice po palestinske izbjeglice i onemogućiti UNRWA da pruži osnovnu pomoć na okupiranim teritorijama.

Pozivajući se na sastanak na marginama 79. Generalne skupštine UN-a koji se bavio situacijom u Gazi i implementacijom rješenja o dvije države odnosno rješavanja palestinsko-izraelskog konflikta na bazi uspostavljanja dvije nezavisne države (*Two-State Solution*), potvrđena je kolektivna posvećenost tom pristupu kao pravednom, trajnom i sveobuhvatnom rješenju palestinskog pitanja, u skladu sa međunarodnim pravom i relevantnim rezolucijama UN-a. Forum je podržao ideju Saudijske Arabije za sazivanje mirovne konferencije tim povodom u Rijadu, 30. oktobra o.g, kao važnog koraka ka miru i stabilnosti u regionu.

Kopredsjedavanje je uputilo apel za prestanak svih jednostranih izraelskih mjera koje ugrožavaju Rješenje o dvije države, uključujući širenje nasilja, konfiskaciju zemlje, te promjenu historijskog statusa svetih mjesta u Jerusalimu, naročito onih pod hašemitskom jurisdikcijom.

Na Forumu je izražena i ozbiljna zabrinutost zbog sve veće militarizacije u Libanu, koja ugrožava stabilnost i dovodi do raseljavanja značajnog broja libanskih građana. Učesnici su pozvali na hitno primirje u skladu sa Rezolucijom Savjeta bezbjednosti UN-a 1701, kao i na dostavljanje prijeko potrebne humanitarne pomoći Libanu. Posebno su osudili napade izraelske vojske na privremene snage UN-a u Libanu naglasivši potrebu za

zaštitom pripadnika mirovnih misija i osiguranjem njihovog nesmetanog rada u skladu sa mandatom. Učesnici su pozvali na poštovanje suvereniteta Libana i potrebu da se sve strane pridržavaju međunarodnih obaveza ističući značaj očuvanja mira i stabilnosti u regionu kroz odgovorno i smireno djelovanje.

Zaključeno je da UzM ima ključnu ulogu u rehabilitaciji i povezivanju regiona. Sposobnost ove platforme da okuplja različite aktere, promoviše dijalog i osmišlja zajedničke projekte, predstavlja vrijedan resurs za rješavanje regionalnih izazova. Učesnici su istakli značaj zajedničkih napora i podrške procesima izgradnje mira, obnove i društvenog povezivanja kroz konkretne inicijative koje će doprinijeti stabilnosti i razvoju mediteranskog regiona.

Dogovoreno je da će se tokom 2025. godine, u pripremi za X jubilarni Forum UzM i obilježavanje 30. godišnjice Barselonskog procesa, revidirati Akcioni plan Unije iz 2017. godine. Novi plan će imati za cilj postavljanje novih prioriternih tačaka koje će bolje odgovarati aktuelnim geopolitičkim i bezbjednosnim izazovima, te omogućiti UzM da prilagodi svoje aktivnosti novim potrebama regiona. Učesnici su izrazili uvjerenje da će zajednički napori i kontinuirana saradnja unutar UzM pružiti temelj za mirniju, stabilniju i prosperitetniju budućnost za cijeli Mediteran.

Potpredsjednik Vlade za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova Crne Gore mr Ervin Ibrahimović osvrnuo se na ključne izazove sa kojima se suočava region Mediterana. Posebnu pažnju posvetio je krizi u Gazi, izražavajući duboku zabrinutost Crne Gore zbog eskalacije nasilja i teške humanitarne situacije. U kontekstu uništavanja infrastrukture i nedostatka osnovnih životnih resursa poput vode, hrane i medicinske pomoći, Ibrahimović je apelovao na sve strane da se uključe u dijalog i preduzmu korake ka deeskalaciji sukoba. U svom obraćanju, potvrdio je jasnu poziciju Crne Gore, koja osuđuje svaki oblik nasilja nad civilima. Posebno je istakao potrebu za otvaranjem humanitarnih koridora kako bi se omogućila nesmetana dostava humanitarne pomoći i naglasio važnost poštovanja međunarodnog humanitarnog prava. Uz fokus na krizu u Gazi, osvrnuo se i na rusku agresiju u Ukrajini, ocijenivši je kao prijetnju evropskoj bezbjednosti i osnovnim vrijednostima demokratije, suvereniteta i međunarodnog pravnog poretka. Ppv i mvp Ibrahimović je pozdravio dugogodišnju saradnju Crne Gore sa Unijom za Mediteran uključujući kroz podršku Ljetnjoj školi za mlade diplomate „Gavro Vuković“, koja se tradicionalno organizuje u Crnoj Gori. Na kraju, istakao je posvećenost Crne Gore evropskoj i evroatlantskoj budućnosti, afirmaciji dobrosusjedskih odnosa i multilateralizmu, izrazivši uvjerenje da će Crna Gora, kroz kontinuiran rad i posvećenost reformskim procesima, postati 28. članica EU u naredne četiri godine.

Bilateralni sastanci na marginama Foruma

Sastanak sa predsjednikom Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta (EESK) Oliverom Ropkeom

Na marginama Foruma Unije za Mediteran, ppv i mvp Ibrahimović sastao se sa predsjednikom Evropskog ekonomskog i socijalnog komiteta (EESK) Oliverom Ropkeom, koji pohvalio napredak Crne Gore u procesu evropskih integracija. Sagovornici naglasili važnost uspješnih priča na Zapadnom Balkanu za EU, izdvojivši napredak Crne Gore kao primjer posvećenosti integracionom procesu. U tom kontekstu, istaknut značaj predstojećeg sastanka Zajedničkog konsultativnog odbora između Crne Gore i EESK-a. Ppv i mvp Ibrahimović je zahvalio na podršci evropskoj perspektivi Crne Gore naglasivši da, nakon dobijanja Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila u poglavljima 23 i 24, očekuje zatvaranje četiri pregovaračka poglavlja do kraja godine, te da je Crna Gora usmjerena na reformske procese kako bi dostigla cilj učlanjenja u EU do 2028. godine. Ocijenjeno da poruke upućene tokom nedavne posjete predsjednice EK Ursule fon der Lajen Crnoj Gori predstavljaju jasan signal o procesu zasnovanom na zaslugama, te da politika proširenja nema alternativu.

Sastanak sa ministrom vanjskih poslova i iseljenika Hašemitske Kraljevine Jordan

Potpredsjednik Vlade i ministar Ibrahimović sastao se sa potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova i iseljenika Hašemitske Kraljevine Jordan Aymanom Safadijem. Razgovarali su o situaciji na Bliskom istoku i naglasili potrebu za poštovanjem međunarodnog prava kao temelja za postizanje dugoročnog mira. Razmotreni su načini za unapređenje bilateralne saradnje, posebno u oblastima turizma, trgovine, poljoprivrede i farmaceutske industrije. Dogovoreno je dalje istraživanje mogućnosti za uspostavljanje direktnih avio linija između dvije zemlje, što bi doprinijelo razvoju poslovnih i turističkih odnosa. U cilju jačanja ekonomskih veza, Jordan je izrazio interesovanje za saradnju u farmaceutskoj industriji, kako u pogledu distribucije, tako i za potencijalnu proizvodnju u Crnoj Gori.

Sastanak sa zamjenikom ministra vanjskih poslova Kraljevine Saudijske Arabije Validom Abdulkarimom Al-Kereijem

Ppv i ministar Ibrahimović je razgovarao i sa zamjenikom ministra vanjskih poslova Kraljevine Saudijske Arabije Validom Abdulkarimom Al-Kereijem. Iskazan je obostrani interes za jačanjem odnosa između Crne Gore i Saudijske Arabije, posebno kroz produbljivanje saradnje u privredi, energetici i turizmu, koji su identifikovani kao sektori sa velikim potencijalom za zajednički razvoj. Razgovarano je i o mogućnosti obnavljanja

sezonske avionske linije, koja bi olakšala poslovne i turističke kontakte između dvije zemlje. Diskutovana je i ideja otvaranja diplomatskih predstavništava u obje države, što bi doprinijelo intenziviranju diplomatskih i ekonomskih odnosa. Saudijska strana je iskazala interesovanje za uzvratnu posjetu Crnoj Gori, što bi predstavljalo važan korak ka učvršćivanju međusobne saradnje